

Holten, Ondernemersweg

CO2 voortgangsverslag en energie actieplan

01-01-2016 t/m 31-12-2016

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding	3
2. Basisgegevens	4
2.1. Beschrijving van de organisatie	4
2.2. Verantwoordelijkheden	4
2.3. Basisjaar	4
2.4. Rapportageperiode	4
2.5. Verificatie	4
3. Afbakening	5
3.1. Organisatorische grenzen	5
3.2. Wijziging organisatie	5
4. Berekeningsmethodiek	6
4.1. Actuele berekeningsmethodiek en conversiefactoren	6
4.2. Wijzigingen berekeningsmethodiek	6
4.3. Uitsluitingen	6
4.4. Biomassa en opname CO2	6
5. Emissies	7
5.1. Footprint basisjaar	7
5.2. Footprint rapportage periode	7
5.3. Trend over de jaren per categorie	8
5.4. Trend over de jaren per bedrijfsonderdeel	8
5.5. Doelstellingen	9
5.6. Voortgang reductiemaatregelen	9
6. Verder onderzochte CO2 reductie maatregelen	16
7. Onzekerheden	17
8. Medewerker bijdrage	18
9. Initiatieven	19
Groep Holten, Ondernemersweg	19

1. Inleiding

Algemeen

Arfman wil voorop blijven lopen in haar markt op het gebied van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen in combinatie met de mind-set over de CO2 reductiegedachte.

Het opstellen van deze periodieke rapportage is onderdeel van de stuurcyclus binnen het energiemanagementsysteem dat in het kader van de CO₂-prestatieladder is ingevoerd.

Deze stuurcyclus staat beschreven in het kwaliteitsmanagementplan.

Het opstellen van deze rapportage is gedaan door de controller / VGM coordinator en beschrijft alle zaken zoals beschreven in § 7.3 uit de ISO 14064.

Als we kijken naar de instrumenten die op termijn voor Arfman een substantiële bijdrage kunnen leveren aan CO2 reductie dan zijn daar te noemen:

- de aanschaf van bedrijfsauto's met een zo laag mogelijke CO2 uitstoot
- met beschikbare middelen inzicht in brandstof verbruik icm mogelijkheden tot terugdringen ervan
- juiste bandenspanning
- verder beperken van het kopieer en printgedrag (zoals bijvoorbeeld digitalisering van inkoopfacturen, KLIC meldingen via KLIC app)
- verantwoord om te gaan met ons afval

Gedragsverandering is hierbij echter aan de orde van de dag.

Maatregelen en initiatieven die in gang gezet worden vereisen continuïteit.

Daarvoor dient de mindset bij medewerkers aanwezig te zijn mee te werken aan en te denken in CO2 reductie. Dit valt niet altijd mee.

De koppeling van de CO2 emissie aan kengetallen is een stap in de goede richting om de uitstoot mee te laten bewegen met de ontwikkelingen binnen de organisatie.

Naar stap 3

Sinds juli 2016 is Arfman gecertificeerd volgens versie 3.0 tot en met trede 3 (was trede 5).

Als redenen voor dit weloverwogen besluit zijn te noemen:

- de huidige rol van Arfman als voornamelijk onderaannemer van voornamelijk wegenbouwers
- de zeer geringe invloed op CO2 reductie maatregelen
- de toegenomen eisen uit versie 3.0 van het handboek CO2 prestatieladder voor niveau 5

Conclusies

- de werking en het in stand houden van het CO2 systeem binnen Arfman is voldoende actueel, al moeten we continue alert blijven op de bewegingen in de markt
- de aandacht vanuit de gehele GWW sector voor dit onderwerp voor MKB bedrijven wel groeiende is, maar nog zodanig dat Arfman als onderaannemer verantwoording moet afleggen aan de hoofdaannemer mbt de CO2 uitstoot per order

Op basis hiervan is de CO2 emissie in 2016 voor scope 1 en 2 met 19,51% gedaald ten opzichte van het referentiejaar 2009. In vergelijking met 2015 is de CO2 emissie voor scope 1 en 2 met 4,35% gedaald.

De nu volgende voortgangsrapportage beschrijft de minimale aspecten uit § 7.3 van de ISO 14064-1 norm over het jaar 2016. Daarnaast wordt een toelichting gegeven op de ontstane emissie in 2016 en wordt deze vergeleken met zowel het voorgaande jaar als met het referentiejaar.

Getoonde uitkomsten en voortgang van de doelstellingen zijn intern en extern gecommuniceerd naar alle betrokkenen.

2. Basisgegevens

2.1. Beschrijving van de organisatie

Arfman biedt al 45 jaar totaaloplossingen aan voor faunavraagstukken en levert een complete lijn faunaproducten. Daarnaast levert en monteert Arfman met in totaal 30 vakkundige medewerkers landschappelijk en stalen hekwerk op maat langs wegen, overwegen en spoorbanen.

Arfman werkt landelijk en is leverancier voor zowel de zakelijke (rijks-, provinciale en gemeentelijke overheid, natuurorganisaties, spoorwegen, aannemers) als de particuliere markt. Hoogwaardigheid en duurzaamheid kenmerken onze producten, die daarmee bijdragen aan veiligheid en welzijn van mens en dier. Maatschappelijke verantwoordelijkheid is voor ons een belangrijk punt van aandacht.

2.2. Verantwoordelijkheden

Naam Holten, Ondernemersweg	Verantwoordelijke stuurcyclus (KAM) A.H. Brill
Eindverantwoordelijke H.H.E. van Veen	Contactpersoon emissie-inventaris A.H. Brill

2.3. Basisjaar

Het basisjaar is 2009.

2.4. Rapportageperiode

Deze rapportage beschrijft de periode 1 januari 2016 t/m 31 december 2016

2.5. Verificatie

Externe verificatie heeft voor het laatst plaatsgevonden op 6 juli 2016

3. Afbakening

3.1. Organisatorische grenzen

Holten, Ondernemersweg	Groep
Projecten Arfman	Groep
Kantoor	Groep

3.2. Wijziging organisatie

Ten opzichte van de laatste externe verificatie hebben zich geen organisatie wijzigingen voorgedaan bij Arfman Hekwerk BV
Op basis van de emissie scope 1 en 2 valt Arfman in de categorie 'klein bedrijf'.

Inhoud	Op	Periode	Auteur	Geplaatst op
--------	----	---------	--------	--------------

4. Berekeningsmethodiek

4.1. Actuele berekeningsmethodiek en conversiefactoren

Deze periodieke rapportage is tot stand gekomen op basis van het reglement van de CO2-prestatieladder conform handboek 3.0 zoals gepubliceerd in juni 2015 door SKAO. De emissiefactoren conform het handboek 3.0 zijn geldig m.i.v. 1 januari 2015. De emissiefactoren zijn vastgesteld op basis van de website CO2emissiefactoren.nl, waarbij de wijzigingslijst van SKAO als leidend wordt beschouwd. Deze lijst is gelijktijdig gepubliceerd met handboek 3.0 waarin enerzijds de uitzonderingen bepaalt zijn t.o.v. een aantal emissiefactoren in vergelijking met CO2emissiefactoren.nl en anderzijds aangeeft of een factor wel dan niet met terugwerkende kracht in de tijd dient te worden doorgerekend.

4.2. Wijzigingen berekeningsmethodiek

Inhoud	Op	Periode	Auteur	Geplaatst op
--------	----	---------	--------	--------------

4.3. Uitsluitingen

Doordat Arfman tot de categorie 'klein bedrijf' behoort (zie § 3.2) geeft deze rapportage alleen informatie en toelichting over de vereiste scope 1 en 2 emissies. De scope 3 emissies zijn niet van toepassing.

4.4. Biomassa en opname CO2

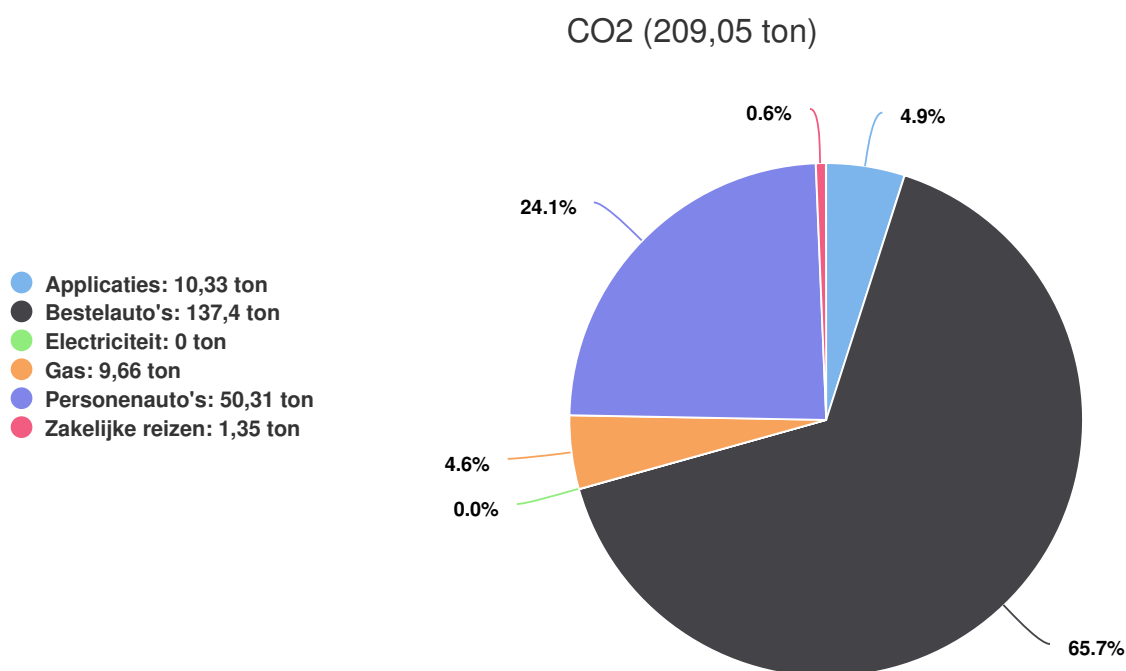
Bij Arfman Hekwerk BV is geen sprake van biomassa en/of opname van CO2.

5. Emissies

In de nu volgende paragrafen worden de footprints getoond van het basisjaar 2009 (§ 5.1) en van de rapportageperiode 2016 (§ 5.2).

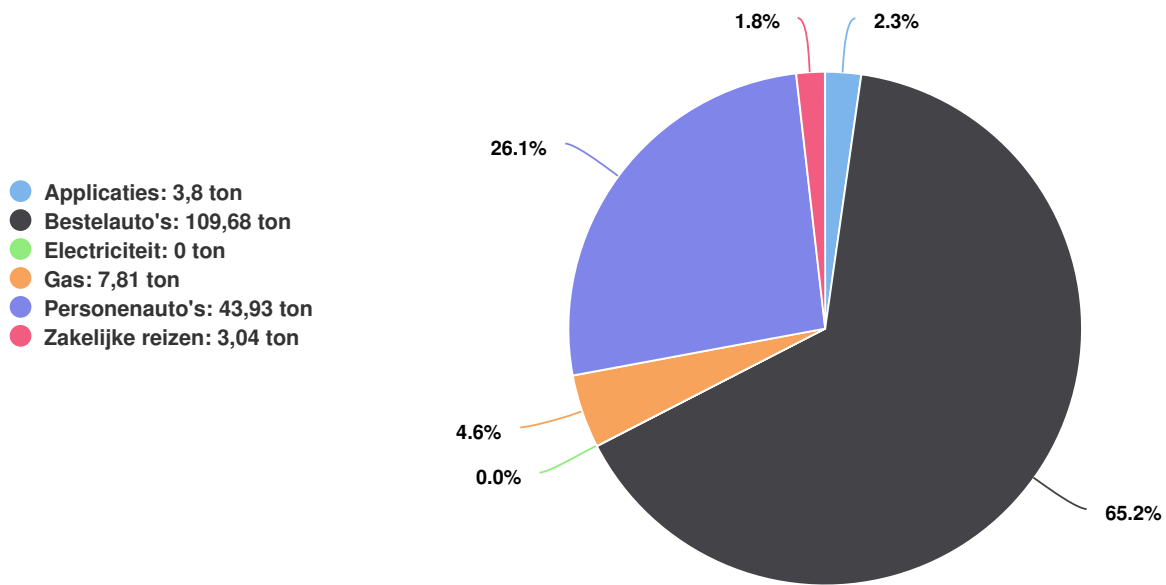
§ 5.3 toont de diverse emissies per categorie, terwijl § 5.4 een uitsplitsing laat zien per bedrijfs onderdeel 'Kantoor' en 'Project'.

5.1. Footprint basisjaar

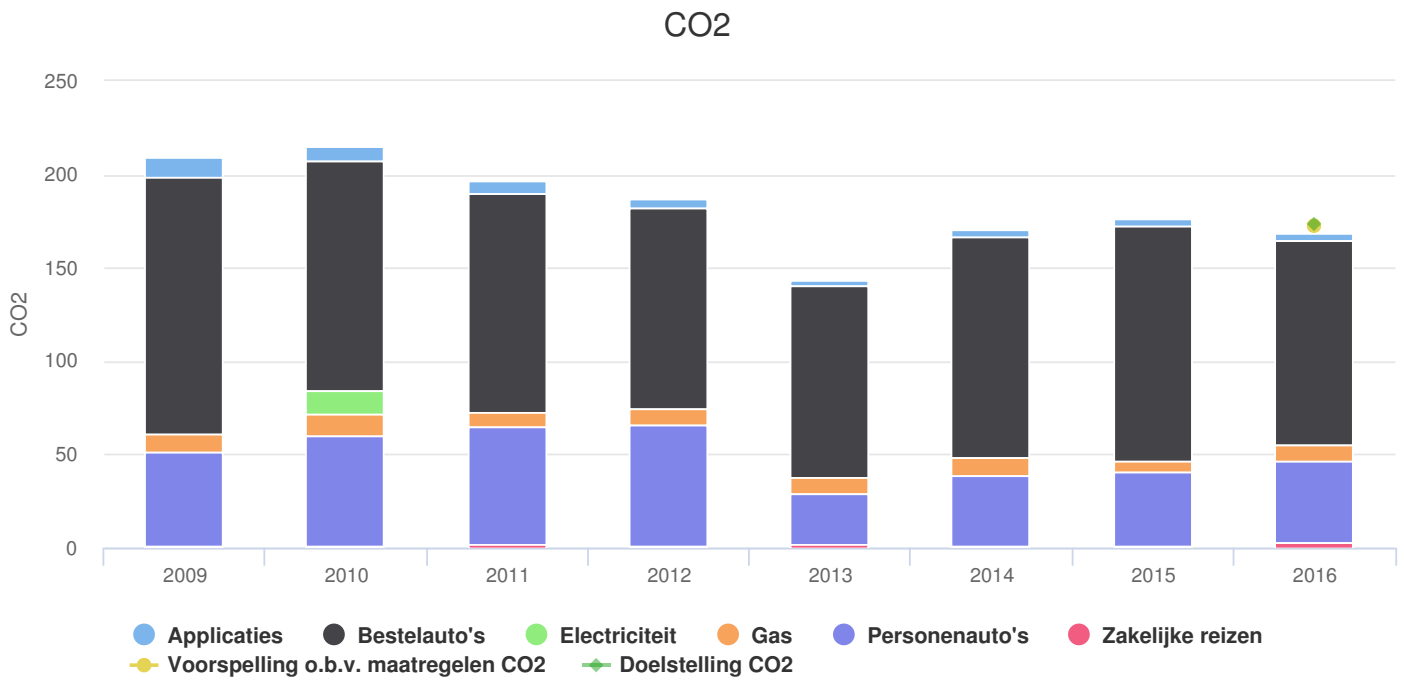

5.2. Footprint rapportage periode

CO2 (168,26 ton)

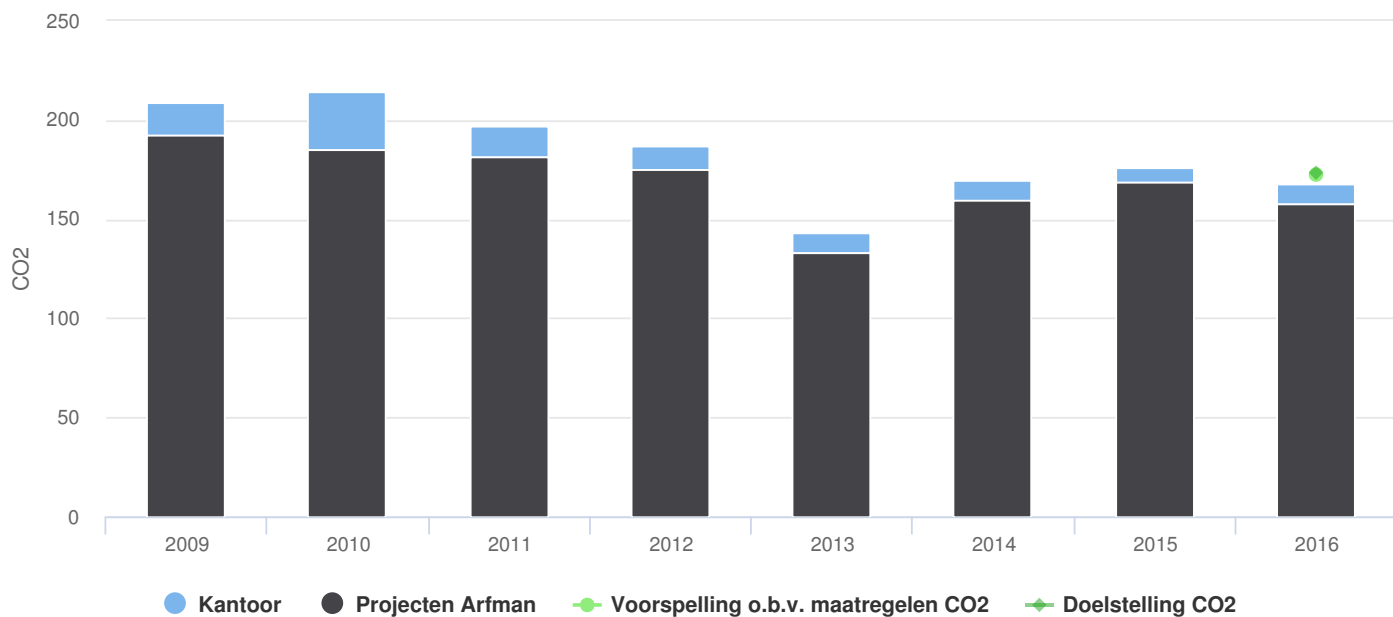
5.3. Trend over de jaren per categorie

5.4. Trend over de jaren per bedrijfsonderdeel

CO2

5.5. Doelstellingen

Groep Holten, Ondernemersweg

Voor jaar	Effect scope 1[%]	Effect scope 2[%]	Effect scope 3[%]	Referentiejaar
2016	-1,5%	-0,5%		2015
2017	-2%	-1%		2016

5.6. Voortgang reductiemaatregelen

Groep Holten, Ondernemersweg

Maatregel: Verbeteren energielabel gebouw

Onderzocht wordt of met het aanbrengen van zonnepanelen het energielabel beter wordt

Algemeen

Naam

Verbeteren energielabel gebouw

Verantwoordelijke

H.H.E. van Veen

Registrator

A.H. Brill

Meters

Kantoor / Electriciteit groen met smk

Details

Streefwaarde bereikt

Nee

Streefdatum gerespecteerd

Nee

Redenen

verder omlaag brengen elektriciteitsverbruik

Investing

nmb

Beschikbare middelen

Verbeteringen

Begin op	Percentage	Referentiejaar
01-09-2017	-2%	2017

Taken

Naam	Toegewezen aan	Streefdatum	Voltooid
Verbeteren energielabel gebouw	H.H.E. van Veen	31-03-2018	Nee

Maatregel: Verlichting hal, kantoor en buitenterrein

Door toename in verbruikte kWh elektriciteitsverbruik door verlichting onderzoeken en besparen waar kan.

Tevens toe naar 1 teller ipv 2

Algemeen

Naam

Verlichting hal, kantoor en buitenterrein

Verantwoordelijke

A.H. Brill

Registrar

A.H. Brill

Meters

Kantoor / Electriciteit groen met smk

Details

Streefwaarde bereikt

Nee

Streefdatum gerespecteerd

Nee

Redenen

toename in elektriciteitsverbruik

Investing

nmb

Beschikbare middelen

Verbeteringen

Begin op	Percentage	Referentiejaar
01-09-2017	-0,5%	2017

Taken

Naam	Toegewezen aan	Streefdatum	Voltooid
Verlichting hal, kantoor en buitenterrein	A.H. Brill	30-09-2018	Nee

Maatregel: Bandenspanning bedrijfsauto's

Structureel voor iedere toolbox bandenspanning auto's en aanhangers meten en op juiste spanning brengen

Algemeen

Naam

Bandenspanning bedrijfsauto's

Verantwoordelijke

A.H. Brill

Registrator

A.H. Brill

Meters

Projecten Arfman / Bestelauto's liters diesel

Details

Streefwaarde bereikt

Nee

Streefdatum gerespecteerd

Nee

Redenen

Verder verlagen brandstofverbruik

Investering

Geen

Beschikbare middelen

Bandenspanningsmeter

Verbeteringen

Begin op	Percentage	Referentiejaar
01-01-2016	-1%	2015
01-01-2017	-1%	2016

Taken

Naam	Toegewezen aan	Streefdatum	Voltooid
Bandenspanning bedrijfsauto's controleren	A.H. Brill	01-06-2017	Nee

Maatregel: Bandenspanning bedrijfsauto's

Structureel voor iedere toolbox bandenspanning auto's en aanhangers meten en op juiste spanning brengen

Algemeen

Naam

Bandenspanning bedrijfsauto's

Verantwoordelijke

A.H. Brill

Registrator

A.H. Brill

Meters

Projecten Arfman / Bestelauto's liters diesel

Details

Streefwaarde bereikt

Nee

Streefdatum gerespecteerd

Nee

Redenen

Verder verlagen brandstofverbruik

Investering

Geen

Beschikbare middelen

Bandenspanningsmeter

Verbeteringen

Begin op	Percentage	Referentiejaar
01-01-2016	-1%	2015
01-01-2017	-1%	2016

Taken

Naam	Toegewezen aan	Streefdatum	Voltooid
Bandenspanning bedrijfsauto's controleren	A.H. Brill	01-06-2017	Nee

Maatregel: Minder stationair draaien

Door het inzicht in het stationair draaien kijken of dit het brandstof verbruik kan terugdringen door er goed met elkaar over te praten

Algemeen

Naam

Minder stationair draaien

Verantwoordelijke

A.H. Brill

Registrator

A.H. Brill

Meters

Projecten Arfman / Bestelauto's liters diesel

Details

Streefwaarde bereikt

Nee

Streefdatum gerespecteerd

Nee

Redenen

Verwachting / gevoel dat deze maatregel leidt tot lager brandstofverbruik

Investering

Geen, tenzij stationair meter wordt geplaatst tbv zuivere meting

Beschikbare middelen

Transscope voertuigvolgsysteem. Enige is dat # uren stationair draaien nu wordt geregistreerd vanaf contactmoment en dus feitelijk NIET het lopen van de motor betekend. Eigenlijk zouden we dat willen weten, maar vanwege budgettaire redenen is een investering hierin momenteel niet aan de orde

Verbeteringen

Begin op	Percentage	Referentiejaar
01-01-2016	-2%	2015
01-01-2017	-2,5%	2016

Taken

Naam	Toegewezen aan	Streefdatum	Voltooid
(Nog) minder stationair draaien	A.H. Brill	31-12-2017	Nee
stationair draaien terugdringen	A.H. Brill	31-12-2016	Nee

Maatregel: Minder stationair draaien

Door het inzicht in het stationair draaien kijken of dit het brandstof verbruik kan terugdringen door er goed met elkaar over te praten

Algemeen

Naam

Minder stationair draaien

Verantwoordelijke

A.H. Brill

Registrator

A.H. Brill

Meters

Projecten Arfman / Bestelauto's liters diesel

Details

Streefwaarde bereikt

Nee

Streefdatum gerespecteerd

Nee

Redenen

Verwachting / gevoel dat deze maatregel leidt tot lager brandstofverbruik

Investering

Geen, tenzij stationair meter wordt geplaatst tbv zuivere meting

Beschikbare middelen

Transscope voertuigvolgsysteem. Enige is dat # uren stationair draaien nu wordt geregistreerd vanaf contactmoment en dus feitelijk NIET het lopen van de motor betekend. Eigenlijk zouden we dat willen weten, maar vanwege budgettaire redenen is een investering hierin momenteel niet aan de orde

Verbeteringen

Begin op	Percentage	Referentiejaar
01-01-2016	-2%	2015
01-01-2017	-2,5%	2016

Taken

Naam	Toegewezen aan	Streefdatum	Voltooid
(Nog) minder stationair draaien	A.H. Brill	31-12-2017	Nee
stationair draaien terugdringen	A.H. Brill	31-12-2016	Nee

Maatregel: Minder zakelijke reizen

Terugdringen aantal km zakelijke reizen door Arfman auto te gebruiken en/of beter te clusteren

Algemeen

Naam

Minder zakelijke reizen

Verantwoordelijke

A.H. Brill

Registrator

A.H. Brill

Meters

Kantoor / Zakelijke reizen diesel

Details

Streefwaarde bereikt

Nee

Streefdatum gerespecteerd

Nee

Redenen

te hoge uitstoot

Investering

Geen

Beschikbare middelen

Verbeteringen

Begin op	Percentage	Referentiejaar
01-01-2017	-1%	2016

Taken

Naam	Toegewezen aan	Streefdatum	Voltooid
zakelijke verreden km verlagen	A.H. Brill	31-12-2017	Nee

6. Verder onderzochte CO2 reductie maatregelen

Naast hierboven genoemde reductiemaatregelen is ook gekeken naar de mogelijkheden mbt:

- plastic afval en B-hout scheiden ---> zijn aparte afvalbakken voor gekomen;
- CV op hout . Doordat we aardig wat resthout hebben, zou het interessant kunnen zijn dit hout te gebruiken ipv de CV. Hierdoor zou het gasverbruik kunnen verminderen.

Interessante optie die met 2 leveranciers is bekeken, maar uiteindelijk tot de conclusie gekomen dit toch niet te doen, vanwege het feit dat er nogal wat hout nodig is om te voorzien in de behoefte. Dit hout is niet aanwezig.

Bovendien kost het per dag 1 man 1 1/2 tot 2 uur om 'de boel aan de gang te houden'.

7. Onzekerheden

Inhoud	Op	Periode	Auteur	Geplaatst op
--------	----	---------	--------	--------------

8. Medewerker bijdrage

Inhoud	Op	Periode	Auteur	Geplaatst op
Het management van Arfman is op 29 mei 2017 bijgepraat over de stand van zaken t/m 2016	Groep Holten, Ondernemersweg	Betrekking op de periode vanaf 1 januari 2016 t/m 31 december 2016	Arno Bril	29 mei 2017 11:46
In de toolboxmeeting van juni 2017 zullen alle medewerkers worden bijgepraat over CO2 .	Groep Holten, Ondernemersweg	Betrekking op de periode vanaf 1 januari 2016 t/m 31 december 2016	Arno Bril	29 mei 2017 11:47

9. Initiatieven

Groep Holten, Ondernemersweg

Naam	Bibliotheken	Startdatum	Einddatum	Top tien	Deelname	Onderwerp	Resultaten
'Sturen op CO2' Cumela	CO2	01-10-2015		Ja	Actief per kwartaal	divers op basis van vooraf gestuurde agenda	zie de diverse verslagen van de diverse bijeenkomsten op X:\MVO\CO2\communicatie\extern\initiatieven\Cumela
<p>Arfman levert inmiddels ruim 1 1/2 jaar een actieve bijdrage aan het initiatief 'Sturen op CO2' van Cumela Zij brengen bedrijven uit de sector bij elkaar om te bekijken welke maatregelen ingezet kunnen worden om brandstof te reduceren. Bijkomend voordeel is kennisdeling tijdens de sessies.</p>							